

De la prehistòria a Mossèn Ballarín: novetats editorials

Maria Rosa Montanyà

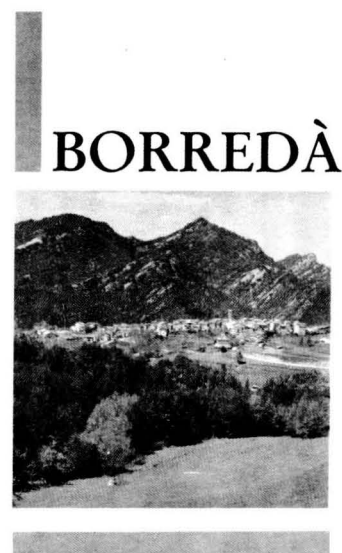
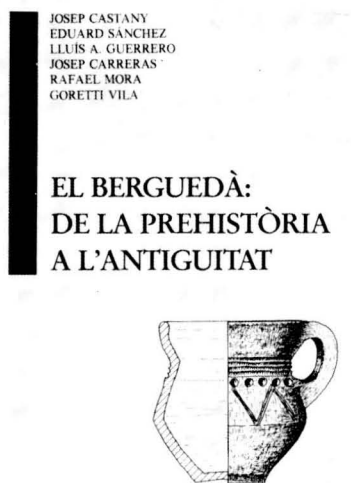
CASTANY, Josep [et al.]. *El Berguedà: de la Prehistòria a l'Antiguitat*. Berga: Àmbit de Recerques del Berguedà, 1990. 231 p. Col. Els Llibres de l'Àmbit, núm. 4.

El propòsit últim d'aquest estudi és, sense renunciar a la precisió i rigorositat científica, posar a l'abast del públic en general la prehistòria i l'època antiga del Berguedà, les grans desconegudes per la majoria de la gent del carrer. Obra col·lectiva i de síntesi de treballs anteriors, fa un complet recorregut des de l'època paleolítica fins a la romanització, analitzant els diferents jaciments descoberts a la nostra comarca a la llum de l'arqueologia i l'antropologia. Ben il·lustrada amb esquemes, mapes, dibuixos i fotografies, la manca d'una bibliografia final es supleix bé amb abundants notes al final de cada capítol.

Són també autors del volum, Eduard Sánchez, Lluís A. Guerrero, Josep Carreras, Rafael Mora i Goretti Vila.

AYMERICH I BOIXADER, Pere [et al.]. *Borredà*. Berga: Àmbit de Recerques del Berguedà, 1990. 323 p. Col. Els Llibres de l'Àmbit, núm. 5.

Aquesta obra col·lectiva representa una visió molt completa de Borredà i el seu terme. El primer capítol constitueix una descripció del medi natural, des del punt de vista de la geografia, la geologia, el clima i la flora i fauna. Del capítol segon al setè es fa un ampli repàs de la història total de Borredà (cronològica, econòmica, social, popular i artística) des dels inicis a l'època altomedieval fins a principis del segle XX. El capítol vuitè, per altra banda, està dedicat a l'evolució històrica de la demografia. S'hi afegeixen dos annexos finals sobre dos famosos fills de Borredà: Josep Manso Solà, militar liberal durant les

Carlinades, i Ramon Tor Deseures, actor i escriptor a la Barcelona de principis de segle. L'obra és abundantment il·lustrada i inclou bibliografia al final de cada capítol.

Són també autors del volum, Lluís Cabanas, Miguel Costabella, Quirze Grifell, Daniel Montañà, Josep Noguera, Joan Santandreu, Rosa Serra i Lluís Viladrich.

MUNDET I GIFRÉ, Josep M. *La Primera Guerra Carlina a Catalunya, Història militar i política*. [Barcelona]: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1990. 488 p.

Josep M. Mundet ha elaborat amb aquesta obra una crònica detallada i completa dels fets ocorreguts a Catalunya entre octubre de 1833 (data dels primers alçaments) i juliol de 1840 (derrota i exil-li final), coneguts com a Primera Guerra Carlina. El text es completa amb introducció, epíleg, apèndixs dedicats a temes concrets, apèndixs documentals, mapes, bibliografia i índex. Tot plegat contribueix a fer d'aquest llibre el millor estudi actual sobre el tema, si bé no el definitiu, ja que les implicacions, causes i efectes socioeconòmics del fenomen carlí es mereixerien una obra a part.

MUNDET I GIFRÉ, Josep M. *El comte d'Espanya cent cinquanta anys després de la seva mort*. Avia: Ateneu d'Avià, 1989. 53 p.

Indubtablement el comte d'Espanya va fer més fortuna després de mort com a personatge històrico-romàntic, que en vida com a cabdill molt discutit d'una guerra més aviat absurda. Degut en part al seu misteriós assassinat a mans dels seus propis companys de partit ha protagonitzat més novel·les que no estudis

històrics. És aquesta mancança la que intenta suplir Josep Mundet que investiga, cent cinquanta anys després, les raons de la seva mort a través de la seva complicada biografia. S'analitzen el refons familiar, la seva participació en la repressió dels «malcontents» i sobretot la impopular actuació al capdavant de la Junta de Berga, que el portà a la mort. Aquesta petita obra, quasi un fullet, es complementa amb *La Primera Guerra Carlina a Catalunya*, del mateix autor.

ARMENGOU, Josep, TUYET, Pere, BALLARÍN, Josep M. *Prosa escollida*. Berga: Edicions de l'Albí, 1990. 215 p. (Biblioteca «Escriptors del Berguedà».)

El nou volum de la col·lecció «Escriptors del Berguedà» ofereix una selecció de l'obra en prosa de tres berguedans, dos de naixement, Armengou i Tuyet, i un d'adopció, Ballarín. Tots tres tenen dues coses en comú: en primer lloc tots tres són eclesiàstics i tots tres van viure l'horror de la Guerra Civil (Tuyet hi va morir) i després la repressió i grisor de la dictadura. Dels dos primers s'han seleccionat precisaments sengles «diaris» de guerra, d'inestimable valor, no només a nivell literari i de vivència humana, sinó també com a fons històrica de primera mà d'una època difícil (sobretot el de Mn. Armengou, que abraça els tres anys de contesa). De Ballarín s'ha fet una tria d'escrits diversos, prologats per una «entrevista biogràfica». Les tres seleccions s'acaben amb les bibliografies dels respectius escriptors.